

PRZEPROSIĆ (23) *vb pf*

e oraz o jasne.

inf przeprosić (2). ◇ *fut 3 pl* przeproszą (1). ◇ *praet 3 sg m* przeprosił (4), jest przeprosił (1) *LibMal*. ◇ *3 pl m pers* przeprosili (2). ◇ *imp 2 sg* przeproś (2). ◇ *3 sg* niech przeprosi (1). ◇ *con 3 sg m* by przeprosił (5). ◇ *1 pl m pers* byśmy przeprosili (1). ◇ *3 pl m pers* by przeprosili (1). ◇ *part praet act* przeprosiwszy (3).

Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde XVIII w.*

Poprosić o wybaczenie; deprecari PolAnt; veniam precari Modrz [w tym: kogo (15)] (23) : Ezop áby páníą przeprosił/ Iełliby iey w czym przewinił. *BierEz C; ZapWar 1535 nr 2413*; do thegołz drumlika przifchedfchi yelth go przeproffil y fnym fzią poyednal doftatecznye *LibMal 1554/187v*; Athenianie iáko pirwey gárdzili iego młodością/ ták ią potym wychwaláli/ żáluiąc tego iż go kiedy ná fię pobudzili/ przeprosili go *BielKron 123v, 175, 212v, 357v; BudNT Act 16/39*; Ieden gdy mu zádano złodzieyftwo/ powiedział/ że mu to źle zádano: á ten ktory przeciwko niemu mowił/ dał mu pięścią zá lzyię. Gdy tę rzecz dano ná rozładek/ ták ie pogodzone/ áby ieden drugiego przeprosił: ieden áby przeprosił dla tego/ że y złodzieyftwo zádał y pięścią vderzył: á drugi dla tego/ iż mu leż zádał. *ModrzBaz 61*; [król] zwielką czćią przyzwał do liebie świętego Dunftana/ y padwfy do nog iego/ przeprosił go. *SkarŻyw 508, 165, 171, 527; StryjKron 692.*

przeprosić czego (1): Przyfzły członki do żoładká żáluiąc fie nań/ iż on fpokoiem leży trawiąc/ á ony mułzą pracować/ przeto rzekły: czemu fie s tey niewoley nie wyłamiemy ábyfmy ná kogo pracowały/ zbędyem wielkiey prace. A gdy thák vczyńily/ w krotkim czáfu poczęły nogi mdlec y ine członki od głodu/ mułiály záfię pracować przeprosiwfzy żoładká. *BielKron 108v.*

W połączeniach szeregowych (2): Ten bliźni/ ktoregom obraził/ iefli go profzę/ a chcę mv dofić vczyńić/ zapłacić fzkodę/ y przeprosić/ ma mi wedłvg rozkazania bożego odpvcić *SeklWyzn c4v*; áni nieczifcy ludzie/ any Balwophalczy [...] kroleftwa Bożego pofiędą/ yefly fię nieufnaią/ nieżałuią/ ni polepřą/ niewroczą/ niezapłaczą/ nienagrodzą/ przeprosią/ komu czo powynny *SeklKat L3v.*

Zwrot: »[komu] gniew przeprosić« (1): BYL ieden Rycerz v niekthorego Krolá/ ktory przez niektory vczynek bárzo był Krolá rozgniewał. Y posłał ku Krolowi Rycerze áby mu gniew przeprosił [*wyd. I: przeprosili*]. *HistRzym 70.*

Szeregi: »przeprosić, pojednać się« (1): Iefli teřz [ktoř] wyřąpił y zgrzeřzył náprzećiwko bliźnemu/ áby przeprosił/ áby fie fnim poiednał/ y w miłości fpołeczney fnim mieřřkał *KrowObr 63.*

»upokorzyć się i przeprosić« (1): Kto kogo obraził fłowem ábo vczynkiem/ niech fię vpokorzy/ y niech go przeprosi. *WujNT 12.*

Przen: Wróćić do czegoř, ponownie zaakceptować [co] (2) : ktorą [*ewangelię pełną fałřzów*] dawřzy ia we dyabły/ wróćilem fye do onéy nářzéy řtaréy Ewanyeliéy potćiwéy/ y ziednałem fye z nią/ przeprosiwfzy ią řtátecznie *OrzQuin B3v*; A przeto bráćie řłuř ludźiom cnotliwie/ Niechay cudzego/ nie żártuy dotkliwie. Przeproř motykę gdy Wiřlá nie řłuży/ Wiřákeř chłop duży. *KlonFlis H5.*

Synonimy: pojednać, przenałeć, ubłagać.

Formacje współrdzenne cf PROSIĆ.

Cf PRZEPROSZENIE, [PRZEPROSZONY]

